

ISSN:1029-3345

شماره ۶ بهمن ۱۳۸۰
 ۱۲ تیرماه ۱۳۳۲
 ۲۶ ژانویه ۲۰۰۷
 شماره ۳۱
 پیاپی ۳۲۸
 ۲۲ صفحه
 همراه با پیوست گزارش نشر
 شمارگان: ۷۰۰۰۰
 ۲۵ تومان
 بهای تک: ۱۰۰۰ تومان
 بهای کل: ۲۵۰۰۰ تومان

گفت و شنودی با دکتر عبدالله نصری

نگاه تازه به فلسفه

۳ کتاب از دکتر نصری در دست چاپ است: راز متن
 در باره هرمنوتیک و فهم متون، سفر نفس
 تقریرات در سبهای استاد دکتر مهدی حائری یزدی
 و فردیمان آسمان در باب پلورالیسم دینی

چهره دکتر عبدالله نصری برای اهل کتاب آشناست. برنامه‌های او در شبکه‌های تلویزیونی با عنوانهای «دیدار با فرزندان»، «حکمت صدر» و... توجه هر علاقه‌مند به مباحث فلسفی و کلامی را برمی‌انگیزد. او دارای مدرک دکترای در رشته فلسفه غرب است. علاوه بر تحصیلات رسمی، در محضر استادانی چون آیت الله محمد تقی جعفری، دکتر مهدی حائری یزدی، شهید مطهری و آیت الله جعفر سبحانی شرکت داشته و به فراگیری فلسفه و کلام اسلامی پرداخته است. دکتر نصری هم‌اکنون عضو هیئت علمی دانشگاه علامه طباطبائی است.

۲۰

دکتر عبدالله نصری

در همایش سیاستگذاری و فرهنگ در ایران امروز چه گذشت

کدام سیاست کتاب را نجات می‌دهد؟

همایش سیاستگذاری و فرهنگ در ایران امروز به آسیب‌شناسی سیاستگذاری فرهنگی و ارائه راه‌کارهای سازنده در همین زمینه پرداخت. گزارش کتاب هفته در باره سخنرانی‌های استاد عبدالحسین آذرنگ و دکتر علی اعظم محمدیگی را که دو محور از محورهای بررسی و تحلیل این همایش بود می‌خوانید.

۴ سیاست‌های مربوط به کتاب در دوره گذار عمدتاً «میان‌مدت» است

۶

چهارمین کتابها

دکتر سیروس شمسیا

۲۳

۵۲۰ اثر به مرحله دوم داوری کتاب سال راه یافت

۲

گفت و گو

گفت و گو با کیومرث امیری

ناشر حرفه‌ای
 و ناشر لا کتاب!

۱۲

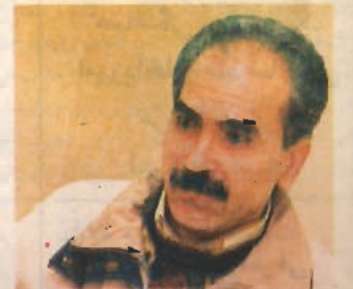

گفت و گو

تاریخ نگاری
 ملی نداریم

گفت و گو با اتیک باغداساریان

۷

تجارت جهانی
رایت نیرالحاق
مالکیت فکری
الف به قوانین و
ده و می گوید:
۱۳۳۸ نوشته
در دولت آقای

ره کرد تصویب
است که آن را
خاتمی ارزیابی
شدانی صورت

بعضی از این
از این موارد
خاص حقوقی

وقتی مربوط
وارثان آن تعلق
وقی این قضیه
ناشران داخلی
نی آن ناشران
به عدم رعایت
ان ایرانی بی

ان در خارج از
باضا دارند که
بود، اما حقوق
وه می توان به
ره کرد، انتظار
ر آثاری که از
دی ترجمه می

حقوق

بازه حقوق
فاند و معتقد
لید کنندگان
تو این باره با
جایی تاکید
با و سیم و
مرحله بسته
ن را پخش
آن استفاده
سیب نمانده
ز کرخه تا
ناراین چه
صد او سیم و
سمحه های
کرده است
ی دیگر هم

کشور ایران
می گوید: در
خوردن زیر
تکنولوژی
دی به عنوان
بی طراحی
تر، اثر او را
و محفوظ

سب مقام

ادیک باغداساریان:

تاریخ نگاری ملی نداریم

سایر محمدی

از این نظر ما تاریخ اجتماعی ایران مرتضی راوندی را داریم که بسیار معتبر است. تاریخ ایران باستان حسن پیرنیا را داریم که این هم مورد قبول بسیاری از مورخان است و کتاب های دیگری که الان حضور ذهن ندارم.

من بحث این را دارم که این کار باید توسط متخصصان تاریخ باشد، یک کار فردی ممکن است باشد، کار راوندی ارزش هم دارد...

با این هدف بود که من تاریخ موسی خورنی را ترجمه کردم و تحشیه نوشتم و توضیحات متن و کار مقابله متن را با زبان گرابار و زبان های مختلف انجام دادم.

شما با چه رویکردی به سراغ این آثار رفته اید؟ هدف این بود کتاب هایی از این دست را بتدریج ترجمه بکنیم و با مرکز نشر دانشگاهی - گروه تاریخ - در همان موقع صحبت هایی داشتیم. ولی بر خورد حرفه ای و فنی و تخصصی با این کار نداشتند. گفتند بروید کارها را ترجمه کنید، بیاورید. این ترجمه ها ممکن است چهار سال - پنج سال یا کمتر و یا بیشتر طول بکشد و زمانی که کار به پایان رسید معلوم نیست، آن مسئول در مرکز نشر دانشگاهی که با من قرار گذاشت پشت میز کارش باشد یا نباشد. ما خواستیم با یک قرارداد

کتاب چاپ بشود. هدف ما هدف مادی نبود. بعدها به فکر افتادم یک برگزیده ای از قسمت های مهم که اشاره به تاریخ ایران دارد، منتشر بکنم که سال ها مانده است و شاید عمرم کفاف ندهد که چاپ آن را ببینم.

منابع تحقیق شما از کجا تهیه می شد؟ من هم یک متدولوژی تحقیق دارم و آن هم چیزی به جز متدولوژی تحقیق که در تمام دنیا مورد استفاده قرار می گیرد، نیست. تمام افرادی که کار پژوهش می کنند از همین روش استفاده می کنند، عمده کار در زمینه ارمینی شناسی منابعش در ارمنستان تهیه می شود. البته جاهای دیگری هم هست. مثلاً ونیز ایتالیا، که آنجا هم تحقیقات خوبی انجام می دهند.

گویا پیرامون «تاریخ ارمنیان» هم کتابی دارید که... آخرین کتابی که نوشتم تاریخ مفصل ارمنیان در ایران است.

آنچه که در ایران تاکنون چاپ شده، خلاصه تاریخ ارمنیان است و خیلی مختصر است. کتاب من شاید، چند جلد باشد البته الان در حوزه

ادیک باغداساریان که «اگرمانیک» تخلص می کند در ایران و ارمنستان درس خوانده و در یکی از دانشگاه های کشور آموزش الهیات دیده است.
«تاریخ ارمنستان» در دو جلد که از دوران ماقبل تاریخ تا آخر سده هجدهم را در بر می گیرد و آثار پژوهشگرانی چون خداوردیان، سارگیسان و هاگویان و آبراهامیان را شامل می شود در سال ۱۳۶۰ توسط گرمانیک ترجمه و منتشر شده است. نامداران فرهنگ ارمنی، هنر نقاشی چلقای اصفهان، سوگنامه نارک و استاد قتل عام بر اساس منابع اتریشی بخشی از کارنامه او را تشکیل می دهد. باغداساریان (گرمانیک) آثار دیگری نیز در دست انتشار دارد که در این گفت و گو به آن خواهیم پرداخت. این نویسنده و مترجم هم اکنون کارشناس کامپیوتر و مشاور مدیریت های دولتی و غیردولتی و در سیستم های اطلاعات و مدیریت فعال است.

آقای باغداساریان شما علاوه بر تحقیق و پژوهش و تالیف و ترجمه، در حوزه نشر نیز فعالیت دارید؟ فعالیت من در حوزه نشر، مطبوعاتی است که منتشر می کنم. دو عنوان نشریه منتشر می کنم که یکی از آنها فارسی است و یکی هم فارسی، ارمنی و انگلیسی.
به عنوان یک نویسنده و پژوهشگر و به عنوان یک روزنامه نگار، فکر می کنید نشریه «کتاب هفته» چه ضعف هایی دارد؟

من کتاب هفته را مطالعه نکرده ام. من همین شماره ویژه سال نو مسیحی را که خواندم، نظریاتی دارم که حالا شاید چندان مطلوب نظر شما نباشد. من به این اکثریت و اقلیت اعتقاد ندارم.

از روزی که کار را شروع کردم، در حوزه تاریخ که کار می کردم، دیدم در حوزه تاریخ ایران، پیرامون ساسانیان منابع بسیار کم است. در همان زمان دیدم در حوزه ادبیات ارمنی و تاریخ نگاری ارمنی در همان مقطع - که در زبان فارسی در تاریخ کمبود منابع وجود دارد - آن جا منابع بسیار زیادی هست. این بود که حدود بیست و دو سال پیش کتاب تاریخ موسی خورنی را با پیشنهاد اساتید تاریخ به فارسی ترجمه کردم. من فکر کردم باید اول تمام این کتاب ها را ترجمه کنیم - کتاب های مستند را - چون نسخه خطی این کتاب ها در کتابخانه ایروان نگهداری می شود.

بهترین نوع این کتاب ها و ترجمه اینها به فارسی کمک می کند به روشن شدن زوایای تاریک تاریخ ایران در آن برهه از زمان. در دوره های بعدی هم کتاب هایی نوشته شده که این آثار به تنظیم یک تاریخ ملی، کمک می کند. منظور شما از تاریخ ملی چیست؟

متأسفانه ما تاریخ نگاری ملی دو ایران نداریم، یا آثار بسیار ضعیفی داریم. همان طور که در طول زبان فارسی، دستور زبان فارسی که مورد پذیرش اکثریت اهل فن باشد، نداشته و تا به امروز هم نداریم؛ در حوزه تاریخ هم وضع ما همین طور است. تاریخی که یک ملتی در هر نقطه ای از دنیا بگوید، این کتاب تاریخ ملت من است.

شما نباشد. من به این اکثریت و اقلیت اعتقاد ندارم.

از روزی که کار را شروع کردم، در حوزه تاریخ که کار می‌کردم، دیدم در حوزه تاریخ ایران، پیرامون ساسانیان منابع بسیار کم است. در همان زمان دیدم در حوزه ادبیات ارمنی و تاریخ نگاری ارمنی در همان مقطع که در زبان فارسی در تاریخ کمبود منابع وجود دارد. آن جا منابع بسیار زیادی هست. این بود که حدود بیست و دو سال پیش کتاب تاریخ موسی خورنی را با پیشنهاد اساتید تاریخ به فارسی ترجمه کردم. من فکر کردم باید اول تمام این کتاب‌ها را ترجمه کنم. کتاب‌های مستند را - چون نسخه خطی این کتاب‌ها در کتابخانه ایروان نگهداری می‌شود.

بهترین نوع این کتاب‌ها و ترجمه اینها به فارسی کمک می‌کند به روشن شدن زوایای تاریک تاریخ ایران در آن برهه از زمان. در دوره‌های بعدی هم کتاب‌هایی نوشته شده که این آثار به تنظیم یک تاریخ ملی، کمک می‌کند.

منظور شما از تاریخ ملی چیست؟
متأسفانه ما تاریخ نگاری ملی در ایران نداریم، یا آثار بسیار ضعیفی داریم. همان‌طور که در طول زبان فارسی، دستور زبان فارسی که مورد پذیرش اکثریت اهل فن باشد، نداشته و تا به امروز هم نداریم؛ در حوزه تاریخ هم وضع ما همین‌طور است. تاریخی که یک ملتی در هر نقطه‌ای از دنیا بگوید، این کتاب تاریخ ملت من است.

اکثر کتاب‌های تاریخ ایران که منتشر شده، توسط خارجی‌ها نوشته شده است. در کنار این شیوه تاریخ نویسی طبیعتاً آن تفکر ملی و آن ارزش‌های ملی نادیده گرفته می‌شود. وقتی ایوانف تاریخ ایران را می‌نویسد طبعاً آن دیدگاه را دارد که ما نمی‌پذیریم. تاریخی که ادعا داشته باشد و بگوید تاریخ این سرزمین این است، از چند هزار سال پیش تا الان، نداریم یا کم داشته ایم.

کتاب چاپ بشود. هدف ما، هدف مادی نبود. بعدها به فکر افتادم یک برگزیده‌ای از قسمت‌های مهم که اشاره به تاریخ ایران دارد، منتشر بکنم که سال‌ها مانده است و شاید عمرم کفاف ندهد که چاپ آن را ببینم.

منابع تحقیق شما از کجا تهیه می‌شد؟

من هم یک متدولوژی تحقیق دارم و آن هم چیزی به جز متدولوژی تحقیق که در تمام دنیا مورد استفاده قرار می‌گیرد، نیست. تمام افرادی که کار پژوهش می‌کنند از همین روش استفاده می‌کنند، عمده کار در زمینه ارمنی‌شناسی منابعش در ارمنستان تهیه می‌شود. البته جاهای دیگری هم هست. مثلاً ونیز ایتالیا، که آنجا هم تحقیقات خوبی انجام می‌دهند.

گویا پیرامون «تاریخ ارمنیان» هم کتابی دارید که آخرین کتابی که نوشتم تاریخ مفصل ارمنیان در ایران است.

آنچه که در ایران تاکنون چاپ شده، خلاصه تاریخ ارمنیان است و خیلی مختصر است. کتاب من شاید در چند جلد باشد البته الان با توجه به وضعیت بازار نشر و امکانات مالی نمی‌دانم چه باید کرد؟ برنامه ریزی‌ام این بود که این کتاب در ده جلد تدوین بشود. در مورد تاریخ ارمنیان حداقل ۲۵ سال است که دارم منبع‌شناسی می‌کنم. تمام مطبوعات چاپ ایران و خارج که در مورد تاریخ و فرهنگ و زبان ارمنیان اشاره‌ای، مطلبی داشتند، مطالعه و جمع‌آوری کرده‌ام.